

Algemeen

De Dr G.J. van Hoytema Stichting heeft ten doel het bevorderen van onderwijs en onderzoek ten behoeve van professionals in de zorg en is één van de erkende instituten voor Post Academisch Onderwijs Geneeskunde en Tandheelkunde (PAOG en PAOT) van Nederland. Zij organiseert daarom cursussen, congressen en wetenschappelijke bijeenkomsten. Daarnaast bevordert de stichting wetenschappelijk onderzoek. Dit laatste in de vorm van het toekennen van een financiële ondersteuning aan promovendi, waarvoor zij als tegenprestatie de inhoud van een cursus moet verzorgen over hun promotieonderwerp.

De inhoudelijke en organisatorische veranderingen en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen in de medische en verzorgende wereld hebben ook hun weerslag op de positie van de Dr G.J. van Hoytema Stichting.

Dat komt op verschillende manieren tot uiting.

De veranderende werkomgeving, de invloed van de technologische ontwikkelingen op de beroepsuitoefening en de onzekerheid over de toekomst beïnvloeden de discussies binnen de commissies en heeft weerslag op de deelname aan en inhoud van de cursussen.

Daarnaast is de financiële drempel met name bij de paramedische beroepen een steeds belangrijker aandachtspunt.

Het bestuur heeft hierover van gedachten gewisseld met vertegenwoordigers van de commissies tijdens een speciaal belegde bijeenkomst op 28 oktober. Daar zijn suggesties uit voort gekomen, die het bureau van de stichting verder uitwerkt. Tevens is het voorstel om geen financiële vergoeding voor deelname aan de commissie meer te verstrekken met volledige ondersteuning aangenomen. Het bestuur ziet dit als een teken van grote betrokkenheid bij de werkzaamheden van de stichting.

Gedurende het jaar is er verschillende keren overleg geweest met het management van de Twents Medische Coöperatie. Dit is een samenwerking van het Medisch Spectrum Twente en de Ziekenhuis Groep Twente, locaties Almelo en Hengelo, en heeft als doel het behouden van topklinische en complexe medisch specialistische zorg in Twente. Een onderdeel hiervan is ook de samenwerking van de Medical School van het MST en de ZGT Academie. De intentie is uitgesproken en ook schriftelijk vastgelegd om tot een samenwerking te komen op het gebied van bij- en nascholing. En tevens wordt er naar gestreefd om een hoogwaardig regionaal scholings- en onderzoekscentrum te realiseren, dat een bovenregionale uitstraling zal hebben en waarin de Medical School Twente en de ZGT Academie participeren in TMC-verband samen met de Dr G.J. van Hoytema Stichting. In 2015 zullen hiervoor verdere stappen gezet worden.

Samenstelling bestuur

In februari 2014 heeft de heer C. Terleth het bestuur verlaten vanwege een nieuwe baan als lid van de Raad van Bestuur bij de Adelante zorggroep in Hoensbroek. Wij willen de heer Terleth hierbij hartelijk danken voor zijn inbreng en de plezierige samenwerking. De opengevallen plaats is voornamelijk niet opgevuld en het huidige bestuur bestaat uit 6 leden. Het bestuur heeft in 2014 5 keer vergaderd. Daarnaast zijn er tussen bestuursleden en het bureau afzonderlijke gesprekken gevoerd over financiën, organisatie en externe contacten.

Aantal cursussen/cursisten

Het aantal cursisten is gedaald ten opzichte van het jaar ervoor. Totaal aantal cursisten in 2014 bedroeg 2234 en in 2013 waren dat 2596, een daling van 14%. Er werden in totaal 3 cursussen meer gegeven dan in 2013. Er moesten 5 cursussen worden geannuleerd vanwege te weinig aanmeldingen en 3 cursussen zijn verplaatst naar 2015. Er bestaat zorg over de aanmeldingen in zijn algemeenheid. Er valt een trend waar te nemen dat steeds minder medisch specialisten en huisartsen onze na- en bijscholing bezoeken. De specialisten werken steeds specialistischer en adequate nascholing voor deze groepen is voor ons moeilijk te realiseren en wordt vaak gezocht op internationaal niveau. Tevens is het scholingsaanbod groot, er is veel concurrentie en dat geldt zeker ook voor de huisartsen, die vaak ook de nascholing in eigen hand houden. Het blijft een punt van aandacht voor de medisch specialisten commissie.

Promotiecursussen

Er zijn in 2014 vijf promotiecursussen georganiseerd. Bij een van de cursussen werd het begrote deelnemersaantal ruim overschreden. Deze cursus ging over de effecten van helmbehandeling bij zuigelingen. Aan dit onderwerp is ook ruim aandacht besteed binnen nationale en internationale media. Cardiovasculaire risico's en management bij artritis moest worden geannuleerd wegens te weinig aanmeldingen.

De cursus "Periprocedurele antistolling bij arteriële ingrepen: Nu en de toekomst..." werd gehouden in Utrecht en wel in het monumentale Academiegebouw pal gelegen naast de Dom. Dagvoorzitter was een hoogleraar vaatchirurgie van het UMCU en hij was gaarne bereid om deze functie te vervullen mede vanwege het feit dat hij dr. Van Hoytema persoonlijk heeft gekend.

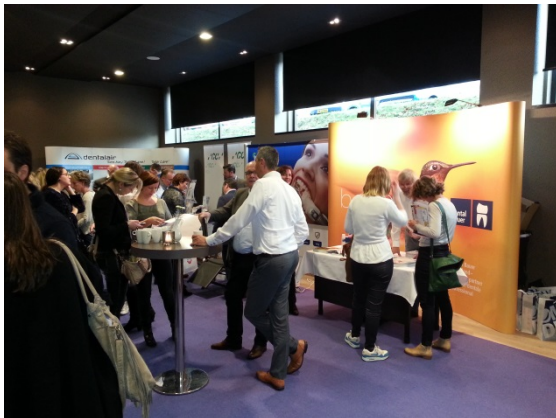

DE COMMISSIES

De commissie Tandheelkunde

Als vanouds nam het aanbod van de cursussen tandheelkunde een groot deel in van het totale cursusaanbod van de stichting. Naast de verschillende praktische cursussen voor assistierenden werden er enkele grote congressen gehouden. In januari werd voor de negende keer het congres Onder professoren gehouden. Dit congres trekt altijd een vast groep van deelnemers die helaas ieder jaar wel in grootte afneemt. Vanwege het feit dat de dag altijd bijzonder goed geëvalueerd wordt heeft ons doen besluiten het tweede lustrum vol te maken. Op vrijdag 13 juni werd het congres "Vrijdag de 13^e gehouden": wat er fout kan gaan in de tandartsenpraktijk en hoe het op te lossen. Dit was een herhaling van het congres dat in 2013 op 13 november werd gehouden.

In het najaar vond de topper van het jaar plaats, het congres Kindertandheelkunde, voor tandartsen plus hun assistenten. Of het er mee te maken heeft dat hele teams zich voor dit congres konden inschrijven of vanwege de keuze van het onderwerp weten we niet, maar het was geweldig dat er 325 inschrijvingen waren en dat de dag een groot succes is geweest. Een mooie opsteker in moeilijke tijden!

Het traditionele "COBIJT-congres" in het laatste weekend van september was een succes met 161 deelnemers en had als thema "Bijleren over afleren". Het feest werd net als vorig jaar gehouden bij Buitenplaats De Houtmaat in Hengelo. Vanwege het 25-jarig bestaan van Cobijt zal in 2015 het congres op een meer centraal gelegen locatie in het land worden gehouden.

De kleine endocursus van twee dagen werd voor het eerst gehouden in een nieuwe locatie en wel in Landgoedhotel De Wilmersberg in De Lutte en was ook dit jaar met 27 deelnemers een succes. Op dezelfde locatie werd in mei voor de eerste keer de tweedaagse cursus Radiologie voor tandartsen gegeven. Gezien het geringe aantal deelnemers van 10 zal deze cursus niet worden herhaald ondanks de goede evaluatie, de cursus werd beoordeeld door de deelnemers met een 8,8.

HBO-commissie

In april werden twee cursussen georganiseerd. Op de 10^e was dat het congres Verloskunde en neonatologie, dat 1x per twee jaar wordt gehouden.

En op de 17^e april werd een cursus gehouden over de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor paramedici en met name voor logopedisten en kinderfysiotherapeuten.

Commissie Geriatrie

In november werd het congres “Slapen” georganiseerd. Op deze dag werden twee voordrachten gegeven door Ysbrand van der Werf, vooraanstaand onderzoeker op het gebied van slapen en collega van de bekende prof. Dick Schwaab. De voordrachten werden met enthousiasme ontvangen en het onderwerp werd gelukkig niet in praktijk gebracht die dag.

Apothekerscommissie

De apothekerscommissie heeft in 2014 2 cursussen georganiseerd. In januari ging de cursus over labwaarden. Deze cursus was voor de eerste keer een samenwerking met POA Postacademisch Onderwijs voor Apothekers en gezien het succes zal aan deze samenwerking in 2015 een vervolg worden gegeven. In juni werd het onderwerp epilepsie behandeld door Gerard Hageman en Jurgen Schelhaas. De deelnemers waren zeer enthousiast over deze twee sprekers. Het aantal deelnemers vanuit deze beroepsgroep is redelijk constant met soms een uitschieter naar boven of naar beneden.

Commissie Verpleging en Verzorging

In juni werd de avond over verslaving gehouden. Het gehele programma werd verzorgd door een medewerker van Tactus. Het programma is positief ontvangen en dan is het toch jammer dat het aantal deelnemers teleurstellend is, er waren slechts 39 deelnemers. Iedere keer blijkt dat het budget binnen de verschillende zorginstellingen voor scholingen voor deze beroepsgroep laag is. Om de cursusprijs zo laag mogelijk te houden krijgen we voor deze cursussen sponsoring in natura van

Mediant in de vorm van het kosteloos gebruik van het Helmertheater. Wij zijn Mediant hier zeer erkentelijk voor en genieten ook steeds van de hartelijke ontvangst die ons door de medewerkers van Mediant wordt geboden.

Commissie Zorgtechnologie

Vanuit deze commissie werd dit jaar voor de eerste keer een cursus georganiseerd en dat was een avond voor fysiotherapeuten over Extracorporale Shockwave Therapie. Doel van de avond was om

fysiotherapeuten objectief te informeren over ESWT om een gedegen afweging te maken om deze behandeling aan te gaan bieden en/of de betreffende apparatuur aan te schaffen.

De tweede cursus werd gehouden in september en was een samenwerking tussen drie commissies: Zorgtechnologie, Verpleging en Verzorging en Geriatrie en ging over het gebruik van techniek om de bewegingsvrijheid te vergroten zonder de veiligheid te verlagen.

Medisch specialisten commissie

Het is voor deze commissie momenteel erg moeilijk om bijeenkomsten te organiseren die voldoende deelnemers trekken. Er moesten dit jaar twee cursussen worden geannuleerd: een avond over buikpijn en de ECG-cursus die voor de 16^e keer zou worden gehouden.

Het jaarlijkse congres “Nieuwe voorzetten in de oncologie” kon gelukkig wel doorgang vinden. Wel werd er dit jaar gekozen voor een andere locatie. Gezien wettelijke voorschriften in verband met de sponsoring konden we niet langer terecht in de Grolsch Veste maar moest er uitgeweken worden naar een meer neutrale locatie en die werd gevonden in Hotel Hengelo. Ons bestuurslid prof. dr. Erwin Hans heeft daar een enthousiasmerende presentatie gehouden en mede daardoor werden er enkele nieuwe contacten gelegd tussen zijn team met verschillende zorgafdelingen hier in de regio. Scholingen voor medisch specialisten worden de laatste jaren veel specialistischer en daarvoor is het niet haalbaar om die hier regionaal aan te bieden. De medische cafe’s kunnen wel interessant zijn voor de arts-assistenten, maar gezien de werkzaamheden voor de organisatie in relatie tot het aantal deelnemers is de cursusprijs hoog en zien arts-assistenten af van aanmelding. Bovendien wordt voor deze groep ook al veel scholing intern in de ziekenhuizen aangeboden. De commissie blijft zoekende om geschikte onderwerpen te vinden die wel aanslaan bij de beroepsgroep.

EN VERDER.....

Op basis van de intentieverklaring met de ziekenhuizen MST en ZGT werden er in 2014 twee bijeenkomsten georganiseerd. Ten eerste was dit het congres “Kwaliteit Van Genezen en (be)Leven” op 26 mei. Dit symposium werd georganiseerd naar aanleiding van het Santeon focus-project “Gewonnen levenskwaliteit” en werd bezocht door 200 deelnemers. Een methode om levenskwaliteit te meten? Dat initiatief nam het Enschedese ziekenhuis samen met de Universiteit Twente. Een programma en een specifieke website worden nu al zeer succesvol ingezet en patiënten ervaren de voordelen in de praktijk. Gewonnen levenskwaliteit is voor de patiënt en voor de maatschappij het ultieme doel van de gezondheidszorg.

De volgende tekst viel te lezen in een blog van Willem de Groot, medewerker van mHealth appadvies: Het symposium straalde dan ook echt kwaliteit uit. Ik denk dat de organiserende Dr G.J. van Hoytema Stichting daarin een belangrijke rol in heeft gespeeld.

In december werd de samenwerking vorm gegeven door samen met het Oncologisch Centrum het symposium “Grenzen aan de oncologische zorg” te organiseren.

In 2012 is er voorzichtig een samenwerking gestart met MHG, een bedrijf voor zorg hulpmiddelen in Dordrecht, op het gebied van nascholing voor paramedici. Dit heeft geresulteerd in een tweedaagse

cursus over zitkwaliteit in rolstoelen en in 2013 werd gezamenlijk een obesitascongres georganiseerd. In januari 2014 werd zelfs de bekende Zweedse fysiotherapeut Bengt Engström naar Dordrecht gehaald voor een tweedaagse cursus. De Van Hoytema Stichting verzorgt hierbij de organisatorische ondersteuning op afstand en regelt met name de deelnemersadministratie, facturering en de accreditatie. De samenwerking zal in 2015 verder worden vervolgd.

In november werd voor de laatste keer de tweedaagse cursus “Hoe meet je zitkwaliteit in rolstoelen” gehouden. Dit was een samenwerking met PR-Sella en Lewis Seating Systems in Oldenzaal. Deze cursus werd niet minder dan 17 keer gehouden gedurende 7 jaren.

Sinds 15 jaar is de van Hoytema Stichting betrokken bij de nascholingen voor de vereniging voor Regionale Sociaal Geneeskundigen Oost RSGO. Het vervullen van bestuurstaken is voor de vereniging een probleem en vanwege dreigende discontinuïteit is men na gaan denken over een andere organisatievorm van de nascholingen. In 2014 zijn er gesprekken gevoerd om de nascholingsactiviteiten voort te zetten onder de verantwoordelijkheid van de Van Hoytema Stichting. 2015 zal een overgangsjaar worden en per 1 januari 2016 zal de vereniging worden opgeheven en zullen hun activiteiten geheel worden geïntegreerd binnen onze organisatie.

De toekomst

Het aantal cursisten blijft een punt van zorg voor alle geledingen binnen de stichting. In eerste instantie is het van belang om voldoende activiteiten te organiseren en ten tweede moet de keuze van de onderwerpen en de sprekers zodanig zijn dat de mensen enthousiast gemaakt worden om zich aan te melden.

De samenwerking met de ziekenhuizen kan ons niet alleen de mogelijkheid geven voor extra activiteiten maar ons ook meer bekendheid geven binnen en buiten de regio zodat we een vaste waarde kunnen worden voor alle regionale nascholingen op het gebied van de zorg.

Verder is het van belang om ons goed te profileren, het komt met enige regelmaat voor dat professionals in de zorg in Twente niet bekend zijn met het bestaan en de activiteiten van de Dr G.J. van Hoytema Stichting. Een betere profilering maakt ook dat de kans op samenwerking met externe partijen op het gebied van de organisatie van nascholing groter wordt.

Al met al geen tijd om tevreden achterover te leunen maar vooral om actief de boer op te gaan en voortdurend kritisch naar onszelf te kijken hoe we ons verder kunnen verbeteren.

Personeel en vrijwilligers

Personeel

Mevr. M.G. Brandenburg-Kalwij, cursuscoördinator
Mevr. A.A. Marres-de Boer, medewerker algemene zaken
Mevr. H.P. van der Veer, cursuscoördinator
Mevr. J. Voogsgeerd-Meijer, administrateur

Vrijwilligers

Bestuur

Mr. drs. C. Boom, oud bestuurslid Saxion Hogescholen, voorzitter
Drs. F. Steenhuisen, manager FEAZ-controller, secretaris/penningmeester
Mevr. drs. J.M. ten Dolle, tandarts
Dr. C. Terleth, medisch directeur Revalidatiecentrum Het Roessingh
Dr. L. van Bergeijk, internist n.p.
Mevr. drs. W. Koning-Mulder, internist n.p.
Prof.dr. ir. E. W. Hans, hoogleraar Zorglogistiek aan de Universiteit Twente

Commissie Tandheelkunde

Drs. G.H. Boenk, tandarts, voorzitter
Drs. H.F.J. de Bont, tandarts
Drs. K. van Aken, tandarts
Drs. H.J. Arke, tandarts
Mevr. drs. J.M. ten Dolle, tandarts
Mevr. J. Ponsioen, mondhygiëniste
Mevr. M. Kroep, mondhygiëniste
Drs. R. Horsthuis, kaakchirurg
Mevr. drs. N. Yilmaz, tandarts

Commissie Geriatrie

Mevr. drs. M. Meuwissen, psychiater n.p. en voorzitter
Mevr. drs. H. Berger, psycholoog
Mevr. drs. B.W. de Geus, klinisch neuropsycholoog
Mevr. drs. R. Dingenouts, specialist ouderengeneeskunde
Mevr. C. Spanninga, verpleegkundig specialist in de ouderenzorg
Drs. P. Dubbeld, geriater
Mevr. drs. R. Dekker, geestelijk verzorger

Apothekerscommissie

Mevr. drs. E. Geers, apotheker, voorzitter
Mevr. drs. R. Jurgens, apotheker
Mevr. drs. C. Jansen-Olimulder, apotheker
Drs. P.M. Komduur, apotheker
Drs. H.L. Hoge, ziekenhuisapotheker i.o.
Mevr. drs. I. Hövels-Harmelink, apotheker

Medisch specialistencommissie

Drs. J.J.W. Prick, neuroloog, voorzitter
Dr. B. Mulder, microbioloog
Dr. W. Luijsterburg, klinisch fysicus
Mevr. dr. G.A. Meins, orthopedisch chirurg
Mevr. drs. S. Lunter, psychiater
Drs. M. Lutke Holzik, chirurg
Mevr. dr. J. Fleuren, revalidatiearts
Drs. E. Hermans, chirurg i.o.
Drs. P. Marinus, huisarts

HBO-commissie

Mevr. W. de Groot-Wevers, kinderverpleegkundige en voorzitter
Mevr. M.J. de Groot-Bos, verloskundige
Mw. I. Podt, logopediste
Mw. M. Roelvink, dietiste
Mw. R. Huurneman, fysiotherapeut

Commissie Zorgtechnologie

Dr. J. Reenalda, senior onderzoeker
Ir. W.M. Kleine, biomedisch technoloog
Ir. A. Bergsma, biomedisch technoloog
Ir. K.J. Sniijders, biomedisch technoloog

Commissie Verpleging en Verzorging

Mevr. D. Derksen, voormalig stafmedewerker zorg, voorzitter
Dhr. C.J.H. van den Berg, opleider verpleegkundige en verzorgende beroepen
Mevr. drs. M. van Dort-Methorst, beleidsmedewerker zorgopleidingen
Mevr. drs. T. Takens, docent opleiding verpleegkunde
Mevr. A.M.A. ter Haar-Franke, Intensive Care verpleegkundige
Mevr. N. Zieverink-Wardenburg, locatiehoofd

Commissie JGZ Overijssel

Mevr. drs. P.J. Jonker, arts M&G, jeugdarts
Mevr. drs. E. de Gauw, jeugdarts
Drs. I.W.M. Eijsink, jeugdarts

Regionaal Sociaal Geneeskundigen Oost

Drs. J.W. van Zadelhoff, verzekeringsarts,
Drs. D.W. Seyfert, verzekeringsarts
Drs. J.G.F. Beens, bedrijfsarts
Drs. P.J. Kroon, bedrijfsarts

CURSUSOVERZICHT 2014

JANUARI	Seminar Zitten Cursus Labwaarden OP VIII RSGO	fysio- en ergotherapeuten apothekers tandartsen bedrijfs- en verzekeringsartsen
FEBRUARI	Laparoscopie cursus JGZ: Mondheelkunde Cursusavond Esthetiek ESWT Sealen en Cofferdam	medisch specialist i.o. jgz-artsen tandartsen tandartsassistenten
MAART	Lokale anesthesie Competentiescreening op locatie Medisch Café: Buikpijn * Promotiecursus Voedselallergie Supraringivale ultrasone gebitsreiniging	tandarts assistenten tandartsassistenten medisch specialisten multidisciplinair tandartsassistenten
APRIL	2-daagse Endocursus RSGO Cursus preventie assistent op locatie Symposium Verloskunde en Neonatologie Zitadvies * Meldcode AMK	tandartsen bedrijfs- en verzekeringsartsen tandartsassistent verlos- en verpleegkundigen paramedici paramedici
MEI	Nieuwe voorzetten in de oncologie Radiologie voor tandartsen Symposium cliëntenraad MST	medisch specialisten tandartsen multidisciplinair
JUNI	Vrijdag de 13e Verslaving JGZ Vechtscheiding Congres Zitten ism ISPO * Cursus Epilepsie Competentiescreening op locatie	tandartsen verpleging en verzorging jgz-artsen rev. artsen, fysio- en ergoth. apothekers tandartsassistenten
SEPTEMBER	Gebruik van technologie in de zorg Congres Veiligheid MST en ZGT ** Periprocedurele antistolling arteriële ingrepen Lokale anesthesie Geneesmiddelen en informatie over ouderen Update Wiegendood & Schedelvervorming Cobijt: Bijzondere Tandheelkunde op de kaart	verpleging en verzorging e.a. medisch specialisten medisch specialisten tandartsassistenten apothekers, sog e.a. kinderft, verpleegkundigen tandartsen en assistierenden
OKTOBER	CASH-3-vasculair Supraringivaal op locatie	vaatchirurgen i.o. tandartsassistenten

	Zitadvies	paramedici
	Sealen en Cofferdam *	tandartsassistenten
	Basiscursus ECG **	huisartsen, arts-ass.
NOVEMBER	RSGO	bedrijfs- en verzekeringsartsen
	Slapen en slaapstoornissen	geriatrie
	Seating Solutions *	fysio- en ergotherapeuten
	Preventiecursus **	tandartsassistenten
	Cardiovasculaire risico's *	apothekers e.a.
	JGZ	jgz artsen
	Congres Kindertandheelkunde	tandheelkundig team
DECEMBER	Regionaal Oncologiecongres MST	medisch specialisten, vs

* cursus is geannuleerd

** cursus is verplaatst naar 2015

KERNCIJFERS OVER 2014

OVERZICHT AANTAL CURSISTEN

	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Tandheelkunde	771	699	566
Geriatric	0	58	56
Apothekers	62	55	62
Medisch specialisten	305	113	6
Huisartsen	18	14	8
Sociale geneeskunde	362	304	291
(Para)medische commissie	136	0	73
V en V	153	43	115
Zorgtechnologie	0	0	43
Technische Geneeskunde	54	42	25
Promoties	116	139	242
Overigen	842	1129	747
TOTAAL	<u>2853</u>	<u>2596</u>	<u>2234</u>

OVERZICHT AANTAL CURSUSSEN

	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>
Tandheelkunde	15	15	17
Geriatric	0	1	1
Apothekers	2	2	2
Medisch specialisten	6	2	1
Huisartsen	1	1	1
Sociale geneeskunde	6	6	6
(Para)medische commissie	3	0	2
V en V	2	1	2
Zorgtechnologie	0	0	1
Technische Geneeskunde	10	4	2
Promoties	2	3	5
Overigen	9	11	9
TOTAAL	<u>57</u>	<u>46</u>	<u>49</u>

BALANS PER 31 DECEMBER 2014 (in euro's)

	31-dec-14	31-dec-13		31-dec-14	31-dec-13
VASTE ACTIVA			EIGEN VERMOGEN	568.298	607.549
Materiële vaste activa					
Inventaris	5.584	7.786			
Tandartsencommissie	306	414	KORTLOPENDE SCHULDEN		
	<u>8.200</u>	<u>5.890</u>			
VLOTTENDE ACTIVA			Crediteuren	6.021	26.881
Voorraden	6.767	4.880	Belastingen en sociale lasten	12.194	11.826
			Overige schulden	<u>21.558</u>	<u>148.906</u>
Kortlopende vorderingen				<u>39.773</u>	<u>187.613</u>
Debiteuren	9.145	58.760			
Overige vorderingen	<u>22.772</u>	<u>13.769</u>			
	<u>31.917</u>	<u>72.529</u>			
Liquide middelen	563.497	709.553			
	<u>608.071</u>	<u>795.162</u>		<u>608.071</u>	<u>795.162</u>

EXPLOITATIEREKENING 2014

	2014	Begroot 2014	2013
Opbrengsten			
Cursusgerelateerde bijdragen:			
Bijdragen deelnemers	333.886	380.000	413.030
Overige bijdragen	64.486	60.000	84.611
Totale opbrengsten	398.372	440.000	497.641
Uitgaven			
Wetenschappelijk onderzoek/ publicatie	6.000	10.000	9.614
Kosten			
Directe cursuskosten	389.580	350.000	4730612
Afschrijvingen	2.310	2.000	2.337
Bureaunkosten	47.457	67.000	57.673
	445.347	429.000	543.236
Exploitatiesaldo	-46.975	11.000	-45.595
Financiële baten en lasten	7.724	14.000	10.508
Exploitatieresultaat	-39.251	25.000	-35.087